16/04/2021

Έντεκα χρόνια από την εκδημία του π. Μάρκου Μανώλη

/ Επικαιρότητα

Τελέστηκε στις 10 Απριλίου το 11ετές μνημόσυνο του αειμνήστου πατρός Μάρκου Μανώλη. Για να τιμηθεί ο πολυσέβαστος κληρικός, στο μνημόσυνο, που έγινε στον Ιερό Ναό Αγίου Νεκταρίου της Π.Ο.Ε., πραγματοποιήθηκε ομιλία από τον κ. Κ. Γ. Παπαδημητρακόπουλο, ο οποίος θύμισε με γλαφυρό τρόπο στους παρευρισκόμενους, γιατί οι 4-5.000 που βρέθηκαν στην εξόδιο του μακαριστού φώναξαν «Άγιος»!

Ολόκληρη η ομιλία από 10/4/2021:

Σεβαστοί μου πατέρες, αγαπητοί μου εν Χριστώ αδελφοί.

Με πολύ συγκίνηση επιτελούμε σήμερα (10.04.2021) το 11ετές μνημόσυνο του πολυσεβάστου πνευμα-τικού μας πατέρα π. Μάρκου Μανώλη. Ναι, συμπληρώθηκαν 11 χρό-νια από τότε, που εκεί στον Άγιο Γεώργιο Διονύσου, τα πλήθη του λαού μας τον κατευόδωσαν με εκείνο το αξέχαστο «Άγιος… Άγιος…». Και όπως θα ενθυμείστε, δεν ήταν και λίγοι, αλλά κάπου 4 – 5.000, όπως υπολογίζεται. Και όλος αυτός ο κόσμος, σ’ αυτή την σπάνια έκφρασή του, ασφαλώς ήξερε πολύ καλά τι έλεγε. Και μάλιστα, όπως θα ενθυμείστε, το έλεγε σταθερά, επίμονα, με παλμό, με συγκίνηση και με δέος!
Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…», γιατί είχε μέσα του κατατάξει τον π. Μάρκο στο χορό

των συγχρόνων Αγίων Γερόντων. Εκείνων όλων που ομολογουμένως έλαμψαν διά του βίου τους, μίλησαν με τα έργα τους, καθοδήγησαν μυριάδες ψυχές, βρέθηκαν στον πόνο και στην αγωνία μας και μας φώτισαν κυριολεκτικά εκεί στα βαθιά σκοτάδια της κατά τα άλλα πάμφωτης εποχής μας.

Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…» για τον μιμητή του Αγίου Μάρκου του Ευγενικού, του οποίου έφερε το τίμιο όνομα, αλλά και του Αγίου του, Κοσμά Αιτωλού, που από παιδί είχε ως πρότυπο.

Έλεγε το «Άγιος… Άγιος… » γι’ αυτόν που από μωρό ακόμη, η και «εκ κοιλίας μητρός», είχε κληθεί από τον Κύριο να εργασθεί στον αμπελώνα Του κάτι, που έπραξε με ανυπέρβλητο ζήλο και αυταπάρνηση.

Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…» για τον πλήρως και απολύτως αφοσιωμένο στα ιερατικά του καθήκοντα λειτουργό του Υψίστου, όπου κυριολεκτικά έλαμψε ως πρότυπο. Τι να προαναφέρει κανείς; Αρκεί τούτο μόνο. Το ότι επιτελούσε την Θεία Λειτουργία κάθε μέρα και επί 26 χρόνια, όπως έχω υπολογίσει, γεγονός σπάνιο έως ακατόρθωτο. Μόνο με τον Άγιο Νικόλαο Πλανά θα μπορούσε να συγκριθεί! Πολυσέβαστος και φιλακόλουθος Αρχιμανδρίτης και πνευματικός, στην απορία μου αυτή, μου απάντησε ως εξής: «Ούτε σωματικά ούτε δε και πνευματικά μπορεί να το κάνει κάποιος αυτό. Είναι αλήθεια ότι ο π. Μάρκος είχε σ’ αυτό Θείο Χάρισμα». Δεν είναι τυχαίο που απ’ τη Θεία Λειτουργία έφυγε για την ολιγοήμερη παραμονή του στο νοσοκομείο και από εκεί για το ουράνιο θυσιαστήριο του Κυρίου. Την προηγούμενη ημέρα δε, είχε εξομολογήσει 150 αδελφούς!

Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…» για τον νέο «κανόνα της πίστεως και της αληθείας», όπως τον έζησε ο κόσμος αυτός. Τέτοιος κανόνας πίστεως και αληθείας ήταν ο Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός, που έσωσε με την Χάρη του Θεού την Ορθοδοξία μας, όπως και ο Άγιος Νικόλαος που χάραξε την ορθή πίστη και αλήθεια εκεί στην Α΄ Οικουμενική Σύνοδο που παραβρέθηκε, γι' αυτό και στο τροπάριό του λέμε: «Κανόνα πίστεως και εικόνα πραότητος…». Και, αν και ήταν υπόδειγμα και κανόνας πραότητας ο Άγιος Νικόλαος, ωστόσο δημόσια, δηλαδή μέσα στην ίδια την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο κι ενώπιον του Προεδρεύοντος αυτής Αγίου Μεγάλου Κωνσταντίνου, έφθασε να χαστουκίσει τον αιρεσιάρχη Άρειο. Το ίδιο έκανε σε όλο του το βίο και ο π. Μάρκος. Αρκεί επ' αυτού να αναφέρουμε την εμπειρία του αειμνήστου διευθυντή του ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΤΥΠΟΥ Γεωργίου Ζερβού. Όπως έχει αναφέρει, σε μία σύσκεψη, κάποια στελέχη της ΠΟΕ και του Ο.Τ. πρότειναν να αμβλύνουν τη γραμμή στο θέμα των παπικών και των αιρέσεων, για να καμφθούν οι αντιδράσεις και ο αντίκτυπος. Τότε είδαν όλοι ένα άλλο π. Μάρκο. Τον είδαν αυτόν τον πραότατο, να χτυπά με δύναμη το χέρι του στο τραπέζι, λέγοντας: «Ουδεμία υποχώρησις, όταν διακυβεύεται η Ορθόδοξος Πίστις μας».

Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…» στον «λεντίω ζωννύμενον», κατά το πρότυπο του Κυρίου, που διακόνησε με πανθολογουμένη αυταπάρνηση τον συνάνθρωπο. Τον πονεμένο, τον ασθενή, τον φτωχό, τον φυλακισμένο, το νέο. Εκείνον που βρισκόταν, όπου υπήρχε πόνος, δοκιμασία και θλίψη. Εκείνον που εξομολογούσε ακατάπαυστα. Εκείνον που προσευχόταν και ενδιαφερόταν για όλους. Εκείνον που καθοδηγούσε μοναδικά και οδήγησε χιλιάδες ψυχές «εις τόπον χλόης». Εκείνον που κανένα δεν άφησε να φύγει από κοντά του χωρίς να πάρει αυτό που ήθελε κι εν πάση περιπτώσει αυτό που έδινε ο Θεός. Εκείνον που ήταν όλων το καταφύγιο. Εκείνον που δεν βρισκόταν μόνο στα όρια της ενορίας του, αλλά παντού. Έφθασε ως και στα Καρπάθια όρη της Τρανσυλβανίας, για να συναντήσει στις φυλακές τον Πάσσαρη! Ναί, ο π. Μάρκος, σαφώς ήταν παγκόσμιος, όπως είναι όλοι οι Άγιοι. Ανήκουν βλέπετε στην παγκοσμιότητα του Θεού.

Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…» για εκείνον που ως θυμίαμα ευωδίασε και ως καιομένη λαμπάδα όλους τους εφώτισε. Η Παναγία μας, την οποία υπερβαλλόντως τιμούσε και αγαπούσε, τον αξίωσε να γίνει και αυτός «δένδρον αγλαόκαρπον» γι' αυτό και μπόρεσε και «έθρεψε πολλούς», όπως και «ξύλον ευσκιόφυλλον» γι' αυτό και ανάπαυσε πολλούς, επίσης, από τους καύσωνες των παθών και όχι μόνο.
Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…» για εκείνον που απ' την μία τόσο ταπεινά δέχθηκε να γίνει εφημέριος της πλέον ασήμαντης και απομακρυσμένης ενορίας της Αττικής, όπως ήταν αυτή του Αγίου Γεωργίου Διονύσου και απ' την άλλη που τόσο θαυμαστά ανέδειξε μετατρέποντας εκείνον τον μικρό και τόσο απλό ενοριακό ναό

του Αγίου Γεωργίου σε προσκύνημα της Αττικής; Αδιαμφισβήτητα ο ι. Ναός αυτός έγινε κυριολεκτικά πασίγνωστος, από τον π. Μάρκο.
Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…» για εκείνον που δεν ήταν μόνο έμπλεος έργων, αλλά και έμπλεος αρετών. Μάλιστα τα εξαιρετικά και εν πολλοίς ανυπέρβλητα έργα του, ήταν το προιόν των αρετών του. Καρποφορούσε τις αρετές, γι' αυτό και τον απολαμβάνουμε ως «κατάφορτο ελαία». Στ' αλήθεια τι να πρωτοαναφέρουμε γι' αυτές και πως να τις απαριθμήσουμε; Τι να πούμε, δηλαδή, για την πλέρια αγάπη, την ευλάβεια και την αφοσίωσή του στον Θεό; Τι να πούμε για την ευσπλαγχνία, την καλωσύνη και το δόσιμό του στον συνάνθρωπο; Τι να πούμε για την αδιάκοπη προσευχή του που έκανε θαύματα; Τι να πούμε για την άφθαστη απλότητα που τον διέκρινε, αλλά και τη σεμνότητά του; Τι να πούμε για την χαρακτηριστική σιωπή του, τόσο πολύ που μιλούσε με λίγα λόγια κι όταν έπρεπε η του δινόταν ο λόγος; Έγραψε για το θέμα αυτό ο μακαριστός Μωϋσής ο Αγιορείτης: «Αγάπησε τη διακριτική εύλαλη σιωπή και την προσεγμένη και αθόρυβη ομιλία». Τι να πούμε για την απερίγραπτη ταπεινότητα και την πραότητά του; Τι να πούμε και για τη γνωστή γλυκύτητά του, όπως κι εκείνο το μόνιμο μειδίαμά του, αλλά και την εξαιρετική ευγένειά του, που σου θύμιζαν επίσης τον «Γλυκύτατο Ιησού», όπως αποκαλεί τον Κύριο ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης; Τι να πούμε για την αφιλαργυρία και την αφιλοχρηματία του. Ο π. Μάρκος, όπως υπέροχα είπαν, δεν ζούσε από τον Χριστό αλλά για τον Χριστό. Η ζωή του ήταν πέρα ως πέρα ενάρετη, πέρα ως πέρα ασκητική, πέρα ως πέρα αγιοπνευματική.

Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…» για εκείνον, στον οποίο ο Άγιος Πορφύριος, ιδιαίτερα προς το τέλος του βίου του, έστελνε στον π. Μάρκο τα πνευματικά του παιδιά. Δεν είναι τυχαίο που ο π. Μάρκος ακατάπαυστα εξομολογούσε και είχε εκατοντάδες, για να μη πω χιλιάδες πνευματικά παιδιά. Όταν κάποιος πήγε να εξομολογηθεί στον Άγιο Πορφύριο, εκείνος του είπε: «Γιατί ήρθες σε μένα; Στον π. Μάρκο να πας». Μάλιστα ο Άγιος Πορφύριος είχε πεί σε πνευματικά του παιδιά: «Άνθρωποι σαν τον π. Μάρκο εμφανίζονται κάθε 400 χρόνια»!
Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…» για εκείνον που τον διέκρινε ακόμη και το προορατικό χάρισμα. Ένα μεγάλο κεφάλαιο κι αυτό που δεν έχουμε τον χρόνο να αναπτύξουμε.

Έλεγε το «Άγιος… Άγιος…» επιπλέον και για τούτο: Ο καθένας είχε και τον προσωπικό του λόγο. Δηλαδή το έκανε αυτό και από ευγνωμοσύνη μεγάλη στο πρόσωπό του, επειδή είχε ελεηθεί από τον π. Μάρκο.

Ευχαριστώ και δοξάζω τον Θεό που με την παρότρυνση της μοναχής Φιλοθέης, που επί 40 χρόνια υπηρέτησε τον Άγιο Πορφύριο, η οικογένειά μου αξιώθηκε να έχει ως πνευματικό της τον π. Μάρκο. Κι αυτή την αγιότητά του τη ζήσαμε και την απολαύσαμε. Απ' αυτή την αγιότητά του στηριχθήκαμε και με αυτήν

αντιμετωπίσαμε τα βάσανα και τους πειρασμούς του βίου.

Λέγει ένας πολύ ωραίος ύμνος (κοντάκιο) της Εκκλησίας μας για τον Άγιο Μάρκο τον Ευγενικό: «Χαίροις ω Μάρκε, ορθοδόξων καύχημα». Και ποιος από μας, άραγε, δεν μπορεί να πεί ακριβώς το ίδιο και για τον πολυσέβαστο πατέρα μας π. Μάρκο Μανώλη;

Αιωνία του η μνήμη. Να έχουμε την ευχή και τις μεσιτείες του.
Κ. Γ. Παπαδημητρακόπουλος

* Ομιλία κατά το 11ετές μνημόσυνόν του,
εις τον Ι. Ν. Αγ. Νεκταρίου της Π.Ο.Ε.